

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Patoloxía da audición. voz e deglución		Código	652G04015
Titulación	Grao en Logopedia			
Descriptoros				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Fisioterapia, Medicina e Ciencias Biomédicas			
Coordinación		Correo electrónico		
Profesorado	Vázquez Barro, Juan Carlos	Correo electrónico	juan.carlos.vazquez.barro@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Análise e estudo das principais alteracións otorrinolaringolóxicas desde o punto de vista etiopatoxénico, diagnóstico e terapéutico.			
	Análise e interpretación dos métodos diagnósticos otorrinolaringolóxicos con aplicación na actividade logopédica.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecer e integrar os fundamentos biolóxicos da Logopedia: a Anatomía e Fisioloxía.
A4	Coñecer e integrar os fundamentos educativos da Logopedia: Procesos de ensino e aprendizaxe.
A5	Coñecer e integrar os fundamentos metodolóxicos para a investigación en Logopedia.
A6	Coñecer a clasificación, a terminoloxía e a descrición dos trastornos da comunicación, a linguaxe, a fala, a voz e a audición e as funcións orais non verbais.
A8	Coñecer os fundamentos do proceso de avaliación e diagnóstico.
A9	Coñecer e aplicar os modelos, técnicas e instrumentos de avaliación.
A11	Redactar un informe de avaliación logopédica.
A14	Coñecer as funcións da Intervención logopédica: prevención, educación, reeducación, rehabilitación e tratamento.
A16	Coñecer as características diferenciais da intervención logopédica nos ámbitos familiar, escolar, clínico-sanitario e asistencial.
A19	Coñecer e implementar os Sistemas de Comunicación Aumentativa.
A21	Saber deseñar e elaborar informes logopédicos.
A24	Coñecer o concepto de Logopedia, obxecto e método; A profesión de logopeda; A Historia da Logopedia; A deontoloxía e a lexislación relevante para o exercicio profesional.
A25	Coñecer a organización de institucións educativas, sanitarias e sociais.
A28	Adquirir un coñecemento práctico en intervención logopédica (formación práctica en ámbitos escolares, clínico-sanitarios e asistenciais).
A32	Utilizar tecnoloxías da información e da comunicación.
B1	Acceso, selección e xestión das fontes de información relevantes para a práctica profesional.
B7	Capacidade de análise e síntese.
B8	Capacidade de observar e de escoitar de forma activa.
B10	Capacidade para motivarse e procurar a calidade na actuación profesional.
B11	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B12	Comunicarse de maneira efectiva nun contorno de traballo.
B17	Saber expresarse en público.
B18	Ser creativo no exercicio da profesión.
B19	Ter compromiso ético.
B24	Traballar en equipo e, de ser o caso, de forma interdisciplinar.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.

C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Coñecer e integrar os fundamentos biolóxicos da Logopedia: a Anatomía e Fisioloxía		A5	
Coñecer e integrar os fundamentos metodolóxicos para a investigación en Logopedia.		A1 A5	
Redactar un informe de avaliación logopédica.		A4 A11	
Coñecer a clasificación, a terminoloxía e a descrición dos trastornos da comunicación, a linguaxe, a fala, a voz e a audición e as funcións orais non verbais		A6 A8 A9	
Coñecer as funcións da Intervención logopédica: prevención, educación, reeducación, rehabilitación e tratamento.		A14	
Conocer las características diferenciales de la intervención logopédica en los ámbitos familiar, escolar, clínico-sanitario y asistencial.		A16 A19	
Saber deseñar e elaborar informes logopédicos.		A21 A24 A25	
Adquirir un coñecemento práctico en intervención logopédica (formación práctica en ámbitos escolares, clínico-sanitarios e asistenciais).		A28 A32	
Utilizar tecnoloxías da información e da comunicación.			
Acceso, selección e xestión das fontes de información relevantes para a práctica profesional.			B1
Capacidade de análise e síntese.			B7
Capacidade de observar e de escoitar de forma activa.			B8
Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.			B11
Capacidade para motivarse e procurar a calidade na actuación profesional.			B10
Comunicarse de maneira efectiva nun contorno de traballo.			B12
Saber expresarse en público.			B17
Ser creativo no exercicio da profesión			B18
Ter compromiso ético..			B19
Traballar en equipo e, de ser o caso, de forma interdisciplinar			B24
Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.			C3
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse			C6
Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.			C7
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade			C8

Contidos	
Temas	Subtemas

Bloque1 Tema 1.- Introducción. Tema 2.- Anatomía e Fisioloxía da Audición Tema 3.- Sordomudez. Detección precoz da xordeira no neno Tema 4.- Implante Coclear Tema 5.- Ototoxicidade Tema 6.- Presbiacusia. Tema 7.- Trauma sonoro agudo e crónico. Bloque 2 Tema 8.- Anatomía e Fisioloxía da larinxe Tema 9.- Evaluación dos trastornos d'voz. Examen da voz Tema 10.- Sistemática da exploración da voz. Fisioloxía da fonación. Programas de voz. Tema 11.- Disfonías Infantís Tema 12.- Disfonías Funcionais. Presbifonía. Pautas da hixene vocal. Tema 13.- Patoloxía larinxea benigna. Pseudotumores. Tema 14.- Fonociruxía. Disfonía Espasmódica. Tema 165- Cáncer de larinxe Tema 16.- Problemática global do larinxectomizado total Bloque 3 Tema 17.- Deglución. Disfagia. Patoloxía da Deglución	Bloque 1. Tema 1.- Reflexión sobre o desenvolvemento da asignatura. Importancia na logopedia dos trastornos auditivos, da voz e da deglución Tema 2.- Descrición da anatomía do ouvido externo, medio e interno. Fisioloxía do ouvido externo, medio e interno. Tema 3.- Concepto e etioloxía da xordeira e sordomudez Concepto e causas da xordeira severa. Programas de detección precoz da xordeira en Galicia y España. Tema 4.- Concepto de implantes auditivos. Clase de implantes- Indicacións e Rehabilitación do implantado coclear.- Tema 5 Distintos medicamentos que producen hipoacusia severa que requiran intervención logopédica. Prevención e tratamento da ototoxicidade- Tema 6., Hipoacusia do anciano e relación coa logopeda. Programas de prevención e rehabilitación da presbiacusia Tema 7 Patoloxía polo ruído, afectación auditiva, Concepto e etioloxía. Diagnóstico da patoloxía auditiva provocada polo ruído. Prevención e tratamento da patoloxía provocada polo ruído.. Bloque 2 Tema 8.- Estudo dos distintos músculos intrínsecos e extrínsecos da larinxe, a súa función e a súa rehabilitación. Producción vocal, Fisioloxía da produción vocal Tema 9.- Distintos parámetros da disfonía. Valoración subjetiva y objetiva da calidade vocal. Conceptos de armónicos e formantes. Concepto de resonancia. Fonograma. Espectrogramas. Conceptos de Jitter, Shimmer e relación armónico ruído. Tema 10.- Programas informatizados de voz. Parámetros vocales en programas de voz. Aspectos positivos e negativos dos programas informatizados de calidade vocal. Tema 11.- Alteracións máis frecuentes da voz no neno. Tratamento das disfonías infantís. Programas de intervención logopédica nas disfonías infantís. Tema 12.- Concepto de Disfonía funcional. Clasificación das disfonías funcionais. 3/7
--	--

Diagnóstico das disfonía funcionáis.

Fundamentos de rehabilitación vocal na disfonía funcional.

Tema 13.-

Concepto e diagnóstico de nódulos, pólipos, quistes, edema de Reinke e granulomas voais.

Tratamento da patoloxía benigna larínxea.

Rehabilitación vocal na patoloxía benigna

Tema 14.-

Concepto de fonociruxía.

Indicación da fonociruxía.

Programas de intervención logopédica pre e postfonociruxía.

Concepto e tratamento da disfnía espasmódica..-

Tema 15.-

Lesións larínxeas precancerosas.

Etioloxía e diagnóstico do cancro de larínxe.

Estadiaxe do cancro de larínxe e tratamento.

Rehabilitación logopédica tras o tratamento do cancro de larínxe.

Tema 16.-

Adistencia global ao larínxectomizado.

Rehabilitación logopédica do larínxectomizado. Programas de deglución e fonación no larínxectomizado..

BLoque 3

Tema 17.-

Anatomía oral, farínxea, larínxea e esofágica relacionada coa deglución.

Concepto de disfaxia e tipos de disfaxia.

Etioloxía e valoración clínica da disfaxia

Fibroscopia e videofluoroscopia na avaliación da disfaxia

Fundamentos da rehabilitación da disfaxia. Programas de intervención logopédica no tratamento da disfaxia

Anatomía, fisioloxía e patoloxía da audición	Introducción á patoloxía da audición. Anatomía e fisioloxía da audición. Xordeira. Causas, diagnóstico e intervención logopédica. Programas de cribado da xordeira neonatal. Ototoxicidade, presbiacusia e xordeira polo ruído
Anatomía e fisioloxía da deglución. Disfagia.	Conceptos anatómicos e fisiolóxicos da deglución. Etioloxía da disfagia. Probas diagnósticas na disfagia. Intervención logopédica e tratamento da disfagia.
Anatomía, fisioloxía e patoloxía da voz	Anatomía e fisioloxía da larinxe. Valoración subxectiva e obxectiva da calidade vocal- Sistemática da exploración vocal. Disfonías por lesións benignas, Intervención logopédica. Cancro de larinxe. Causas, diagnóstico e tratamento. Rehabilitación logopédica integral do larinxectomizado. Difonías funcionais e disfonía espasmódica

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	B8 B10 B11 B12	2	0	2
Sesión maxistral	A1 A4 A5 A6 A8 A14 A16 A24 A25 B1	20	30	50
Proba de resposta múltiple	A6 A14 A16	2	20	22
Estudo de casos	A9 A11 A19 A21 A28 B7 C3 C6	5	36	41
Obradoiro	A32 B17 B18 B19 B24 C7 C8	2	22	24
Atención personalizada		11	0	11
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Se presentan os obxectivos, as competencias da materia e a avaliación dos aprendizaxes
Sesión maxistral	sesións en que o profesor presenta os contidos fundamentais dos problemas e informe de traballo / discutir as súas principais fontes documentais
Proba de resposta múltiple	Unha proba tipo test con catro posibles respostas das cales só unha é verdadeira
Estudo de casos	Presentaranse casos clínicos con preguntas sobre eles e catro respostas posibles, das cales só unha é verdadeira
Obradoiro	Realizaranse traballos temáticos conducidos por un grupo de estudantes previamente acordados, que se discutirá en clase diante do profesor e o resto dos seus compañeiros.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos Obradoiro	Cada alumno terá que facer unha tutoría obrigatoria na que presentará dúbidas sobre o estudo dos temas, comentando o estado dos traballos e lecturas establecidas e as dificultades de orde xeral que pode ter. Este tutoría é obrigatoria, ao marxe das tutorías que o propio estudante establece ao longo do curso.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba de resposta múltiple	A6 A14 A16	Unha proba de múltiple elección con catro respostas posibles, das cales só unha é verdadeira	70
Estudo de casos	A9 A11 A19 A21 A28 B7 C3 C6	Unha proba de casos clínicos tipo test con preguntas con catro respostas posibles, das cales só unha é verdadeira	20
Obradoiro	A32 B17 B18 B19 B24 C7 C8	Elaboración e presentación pública dun documento de calquera dos temas abordados no Obradoiro	10

Observacións avaliación
O exame será tipo test e consistirá en 100 preguntas con 4 respostas (só unha é válida). 10 preguntas serán casos clínicos. Para aprobar o exame o alumno deberá ter polo menos 50 preguntas respondidas correctamente, tendo en conta que tres respostas erróneas anulan unha resposta correcta. Os alumnos con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia deberán realizar tamén a proba anteriormente explicitada. Respecto a comisión de faltas verificadas no proceso de avaliación, o estudante será cualificado con ?suspense? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

Fontes de información	
Bibliografía básica	I La voz normal Jackson Menaldi y col. (editorial médica panamericana) 1ª edición (1992). I Otorrinolaringología: cirugía de cabeza y cuello Lee (editorial McGraw-Hill) edición (09-abr-02). I Los problemas de la audición y del oído Dervaux, Jean-Loup (editorial de Vecchi, s.a.u.) 1ª ed., 1ª imp. (06/2002). I Audiología práctica. Sebastián y col. (editorial médica panamericana) 1ª edición (1999). I Disfagia. evaluación y reeducación de los trastornos de la deglución + cd Didier Bleeckx (editorial McGraw-Hill) 1ª edición (05-enero-04). I Tu voz, tu sonido García, Lidia (ed. Díaz de Santos) 1ª edición (2003). I La audición. guía de la Clínica Mayo ed. mad (oct de 2005). I Diagnostico y tratamiento de las Enfermedades de la Voz. Garcia Tapia R. ed Garsi. Madrid 1992. I Otología. Prof Gil-Carcedo. Lab Menarini. 1995 I Programa Galego para Detección da Xordeira en Periodo Neonatal. Documentos técnicos de Saude Pública. Dr. Parente P. ed Aroprint. 2002. I La voz patológica Jackson Menaldi. Ed Panamericana 2002 I Evaluation and treatment of swallowing disorders Logeman JA. Ed Pro-ed 1998. I LENGUAJE I http://www.oaid.uab.es/nnc/html/entidades/web/home/home.html I VOZ I http://www.foniatríaonline.com I http://mick.murraystate.edu I http://www.voice-center.com I http://www.gbmc.org/voice I LOGOPEDIA I http://www.asalfa.org.ar I http://www.aides.es I http://www.ilogopedia.com I http://www.speechmag.com I http://www.asha.org/default.htm I http://logopedia.net I http://www.espaciologopedico.com I DISFAGIA I http://www.novartisconsumerhealth.es I http://www.dysphagiaonline.com/es/index.jsp. language=es
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Anatomía dos órganos da audición e a linguaxe/652G04001
Fisioloxía dos órganos da audición e a linguaxe/652G04006
Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Audioloxía clínica/652G04018
Materias que continúan o temario
Metodoloxía da investigación/652G04009
Fundamentos de intervención logopédica/652G04005
Fisioterapia do aparato bucofonador/652G04039
A voz profesional/652G04040
Habilidades de comunicación terapéutica/652G04043
Practicum II/652G04045
Traballo de fin de Grao/652G04046
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías